

Schriftelijke vragen art. 33

Indiener: Wily Erinkveld / CDA

Datum indiening vraag: 05-08-21

Datum verzending antwoord: 26-08-21

Onderwerp: Jacobskruiskruid

Vraag:

Is het bekend dat jacobskruiskruid ondanks dat hij goed is voor o.a. de zebrarups en de jacobsvlinder een giftige (on)kruid is die op dit moment volop in bloei staat in onder ander de Berkellandse bermen en natuurgebieden (schrale gronden)

Antwoord (in te vullen door college):

Onze bermen kleuren op verschillende plekken inderdaad geel door het Jacobskruiskruid. We weten dat het kruid momenteel en op landelijke schaal tot discussie leidt. Belangenorganisaties als LTO en Farmers Defence Force willen ingrijpen tegen de plant en zien zich gesteund door de ene onderzoeker, terwijl een andere onderzoeker veel minder problemen ziet.

Dat neemt niet weg dat wij als gemeente deze zorg niet delen, maar het als een serieuze kwestie zien die aandacht verdient. Als gemeente hebben we immers altijd een zorgplicht. Na het groeiseizoen 2021 gaan we ons bermbeheerplan evalueren. Die evaluatie moet met nieuwe inzichten leiden tot een betere balans tussen de voor en nadelen van ecologisch beheren. De aanpak van Jacobskruiskruid zal daar een belangrijk item bij zijn, waarbij ook gekeken moet worden hoe we met onze partners tot een goede beheersing kunnen komen. Daarnaast hopen we dat er vanuit onderzoek en pilotprojecten in het land snel meer duidelijkheid komt over de daadwerkelijke concrete effecten van het Jacobskruiskruid en effectieve manieren van omgang met de plant in de bermen en weilanden.

Vraag:

Als bekend is dat Jacobskruiskruid een giftige plant is, (hij wordt ook wel sluipmoordenaar genoemd omdat het gif zich langzaam ophoopt in het lichaam (lever) van het dier en er geen medicijn is) en door o.a. veranderende maaibeeld van de bermen het jacobskruiskruid zich heel plezierig voelt, hoe wordt deze plant dan beheersbaar gehouden zodat de zaden niet kunnen overwaaien naar naastgelegen akkers en weilanden.

Antwoord:

Jacobskruiskruid produceert inderdaad een gifstof die de plant bitter laat smaken en beschermt tegen vraat. Die smaak moet er voor zorgen dat grazers én insecten de plant laten staan. De risico's voor grazers nemen toe als Jacobskruiskruid na het maaien in hooi of kuilvoer terecht komt. Bij het afsterven verliest de plant de bittere smaak, maar niet de gifstof.

Schriftelijke vragen art. 33

Over de effecten van de gifstof (pyrrolizidine alkaloiden (PA's)) wordt regelmatig geschreven. De ene bron beweert inderdaad dat de stof zich ophoopt in de lever van dieren, terwijl een andere bronnen beweren dat het gif gewoon wordt afgebroken. Dit haalt onze zorgen echter niet weg.

Feit is dat het nieuwe ecologische beheren en maaien van bermen zorgt voor meer voedselarme plekken, waar het Jacobskruiskruid goed gedijt. Dit is een natuurlijk proces, omdat het kruid een inheemse soort is. Bij het inzaaien van bermen gebruiken wij zaadmengsels, waar het Jacobskruiskruid niet in zit. De zaden van het kruid verspreiden zich met de wind en komen op deze manier ook in onze bermen terecht. Op dit moment hebben we als bermbeheerder geen invloed op dat proces. In onze evaluatie van het bermbeheer aan het eind van het groeiseizoen 2021 zal de aanpak van Jacobskruiskruid een belangrijk onderwerp zijn.

De plant is overigens moeilijk tegen te houden en komt na bestrijden vaak snel terug. Regelmatig maaien of klepelen of handmatig verwijderen zijn de (bewezen) effectieve manieren. In weilanden draagt bemesting bij aan het weghouden van het kruid, dat niet gedijt op voedselrijke grond.

Vraag:

Als bekend is dat jacobskruiskruid een giftige plant is in hoeverre loopt gemeente Berkelland risico op het vergoeden van financiële claims van derden als ten gevolge van het (op de gemeente grond staande) jacobskruiskruid schade is ontstaan door het overwaaien van de zaden naar naastgelegen percelen. Bijvoorbeeld schade door het maken van kosten voor het verwijderen van de planten in akkers en weilanden en schade als gevolg van het verlies door sterfte bij dieren door het eten van de plant?

Antwoord:

Vooralsnog schatten we het risico op aansprakelijkheid na claims niet hoog in. Daar hebben we een aantal redenen voor:

- *We zaaïen het kruid niet actief in, onze bermzaadmengsels bevatten géén Jacobskruiskruid en de verspreiding is het gevolg van een natuurlijk proces.*
- *Het kruid is van een inheemse soort en er is geen wet- of regelgeving die een gemeentelijke overheid verplicht tot bestrijding van de plant.*

Bronnen en interessante websites:

<https://www.jakobskruiskruid.com>

<https://www.rtdvrenthe.nl/nieuws/amp/172428/Hoe-gevaarlijk-is-jakobskruiskruid>

<https://www.lto.nl/jakobskruiskruid-bezig-aan-opmars/>

1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

